

ИЗБОРНОМ ВЕЋУ
ФИЛОЗОФСКОГ ФАКУЛТЕТА
Београд

Одлуком Изборног већа Филозофског факултета у Београду од 10. новембра 2011. године изабрани смо у Комисију за припрему извештаја о кандидатима који се пријаве на конкурс за избор доцента за ужу научну област ОПШТА ПЕДАГОГИЈА СА МЕТОДОЛОГИЈОМ И ИСТОРИЈА ПЕДАГОГИЈЕ – тежиште истраживања Општа педагогија, са пуним радним временом, на одређено време од 5 година. На конкурс, објављен у листу "Послови", број 438, од 9. новембра 2011. године, пријавио се један кандидат – др Радован Антонијевић, доцент на Одељењу за педагогију и андрагогију Филозофског факултета у Београду. Пошто смо прегледали документацију кандидата, у могућности смо да Изборном већу поднесемо следећи

ИЗВЕШТАЈ

Др Радован Антонијевић рођен је у Стојнику (општина Сопот), 1964. године. Основну школу завршио је у Раљи, а Електротехничку школу "Никола Тесла" у Београду. Студије педагогије завршио је на Филозофском факултету у Београду 1990. године. На истом факултету стекао је академски назив магистра педагошких наука, 2000. године (одбраном магистарске тезе "Развој биолошких појмова у основношколској настави"), као и научни назив доктора педагогије, 2005. године (одбраном докторске дисертације "Природа и ниво повезаности знања у настави").

Од 1995. до 2000. године радио је као школски педагог у ОШ "Милорад Мића Марковић" у Малој Иванчи (општина Сопот), а од јула 2001. до јуна 2005. године био је директор Основне школе "Ђура Даничић" у Београду. Од 1990. до 1992. године био је истраживач приправник у Институту за педагошка истраживања у Београду, током 2001. године био је истраживач сарадник, а од 2005. до 2007. године је научни сарадник у истој установи. Године 2007. изабран је за доцента за ужу научну област Општа педагогија са методологијом и историја педагогије – тежиште истраживања Интелектуално васпитање, на Одељењу за педагогију и андрагогију Филозофског факултета у Београду.

Ангажован је у реализацији научноистраживачких пројеката у Институту за педагошка истраживања у Београду "Васпитање и образовање за изазове демократског друштва" (2001-2005) и "Образовање за друштво знања" (2006-2007), као и у Институту за педагогију и андрагогију Филозофског факултета у Београду на пројекту "Образовање и учење – претпоставке европских интеграција" (2009-2010). Сада је руководилац пројекта Института за педагогију и андрагогију Филозофског факултета у Београду "Модел евалуације и стратегије унапређивања квалитета образовања у Србији", који се реализује у периоду од 2011. до 2014. године.

У периоду од 2005. до 2007. године био национални координатор за Србију међународног истраживачког пројекта TIMSS 2007 (Trends in International Mathematics and Science Study).

У периоду од претходног избора до данас др Радован Антонијевић учествовао је на већем броју научних скупова у земљи и иностранству: IEA International Research Conference, Brookings Institution, Вашингтон, САД (2006); Међународна научна конференција "Улога образовања у смањењу последица сиромаштва на децу у земљама у транзицији", Институт за

педагошка истраживања, Београд (2007); Четврти међународни симпозијум "Технологија, информатика и образовање за друштво учења и знања", Природно-математички факултет, Нови Сад (2007); International Conference "Unification and Educational challenges in the Balkans", Солун, Грчка (2007); International Conference "Inclusive Education in the Balkan Countries: Policy and Practice", Охрид, Македонија (2009); Међународни симпозијум "Технологија, информатика и образовање за друштво учења и знања", Факултет техничких наука, Нови Сад (2009); Научни скуп са међународним учешћем "Васпитање за хумане односе – проблеми и перспективе", Филозофски факултет, Ниш, (2010); Научни скуп САО "Оспособљавање наставника за нове улоге", Висока пословна школа, Београд (2010); International Conference "Evaluation in education in the Balkan countries", Филозофски факултет, Београд (2011); Међународни научни скуп "Школа као чинилац развоја националног и културног идентитета и европских вредности: образовање и васпитање – традиција и савременост", Педагошки факултет, Јагодина (2011); Међународни научни скуп "Настава и учење (стање и проблеми)", Учитељски факултет, Ужице (2011).

Био је члан редакције Зборника Института за педагошка истраживања (2006-2007) и члан комисија Министарства просвете за припрему правилника из области образовања (о завршном испиту за основну школу; о оцењивању у основној школи). Члан је Педагошког друштва Србије.

Говори енглески, а служи се руским језиком. Познаје рад на рачунару у програмском пакету Microsoft Office и SPSS програму за обраду података.

Од избора у звање доцента (у последњих пет година) др Радован Антонијевић објавио је већи број научних радова (Библиографија је у прилогу). Неки од тих радова овде ће бити анализирани.

Антонијевић, Р. (2008). Интелектуално васпитање у проблемској настави, у Ш. Алибабић и А. Пејатовић (прир.): *Образовање и учење претпоставке европских интеграција* (23-34). Београд: Институт за педагогију и андрагогију Филозофског факултета.

У раду се разматрају основне карактеристике интелектуалног васпитања у проблемски оријентисаној настави. Интелектуално васпитање одвија се у настави кроз различите облике индивидуалне активности ученика и облике интеракције. И једно и друго долази до изражаја у проблемској настави у знатно већем обиму у односу на наставу у којој преовладава фронтални начин рада, али и у односу на неке друге организационе облике наставе. Наглашава се да се у проблемској настави одвија интензиван развој способности и вештина мишљења, што представља једну од кључних карактеристика овог облика наставе. Аутор истиче да постоје и друге карактеристике проблемске наставе које представљају значајне чиниоце увећања ефикасности рада, и то: (1) активна позиција ученика у процесу решавања проблемских задатака, (2) трансфер мисаоних способности, вештина и знања, (3) подстицање развоја различитих склоности и интересовања ученика, (4) развијање унутрашње мотивације код ученика, (5) јачање свести о сопственим могућностима, (6) самоактуелизација, (7) развој позитивне и стимулативне компетитивности код ученика, (8) развој различитих црта личности, као што су упорност, сналажљивост и флексибилност у мишљењу. Наглашава се да је, на основу изнетих разлога, важно искористити потенцијалне могућности проблемске наставе за развој способности и вештина мишљења ученика.

Антонијевић, Р. (2009). Сазнавање путем откривања у функцији интелектуалног васпитања, *Педагогија*, бр. 3, 372-384.

У раду се разматрају основне карактеристике сазнавања и учења путем откривања, као и њихова улога и значај у процесу интелектуалног васпитања. Овај вид сазнавања посебно долази до изражаја у проблемски заснованој настави (problem-based instruction), у којој решавање проблемских ситуација, кроз задатке и питања, представља основни модел сазнавања.

Истакнуто је да сазнавање путем откривања није присутно само у проблемски заснованој настави, већ у сваком виду процеса сазнавања у којем се омогућава ученику да истражује, експериментише, манипулише са различитим материјалима и слично. На тај начин, сазнавање путем откривања односи се на шири контекст истраживачки усмерене наставе (inquiry-based instruction). Наглашено је да сазнавање путем откривања омогућава значајно већи ниво активности индивидуе и самостално долажење до одређених знања и вештина. Из тих разлога, сазнавање путем откривања доприноси развоју различитих способности и вештина, а самим тим у функцији је интелектуалног васпитања ученика.

Антонијевић, Р. (2010). Карактеристике мотивације у процесу васпитања, *Настава и васпитање*, бр. 1, 54-71.

У раду се разматра значај мотивације ученика у процесу васпитања, са посебним освртом на карактеристике унутрашње мотивације за учење и сазнавање. Основни показатељ унутрашње, интринзичке мотивације код ученика у различитим активностима учења и сазнавања представљају одређене самосталне и самом природом предмета сазнавања мотивисане активности које ученик изводи у оквиру појединих поступака сазнавања. Ти поступци и активности сазнавања представљају по својој природи одраз интересовања и задовољства самим чином бављења одређеним предметом сазнавања и оне су основни чинилац мотивације. У раду се истиче да је мотивација индивидуална појава и једна група васпитаника/ученика је у знатној мери хетерогена према карактеристикама мотивације код појединих чланова групе, мада се могу издвојити и заједничка својства мотивације за одређене подгрупе унутар групе као целине. Одређене карактеристике садржаја наставног градива су од посебног значаја за развој интересовања ученика за учење и сазнавање и те карактеристике садржаја треба узети у обзир приликом израде наставних програма.

Антонијевић, Р. и Ж. Попов (2010). Епистемолошко-логичке карактеристике васпитања, *Педагогија*, бр. 3, 406-418.

У раду су анализиране основне карактеристике васпитања, као што су свесност, намерност, целисходност, организованост и процесуалност. Васпитање се разматра као систем целисходних и организованих утицаја на развој индивидуе, који омогућава одвијање процеса стицања знања, формирања вештина и навика, развоја способности и формирања личности у целини. Истиче се да се у елементарном виду у процесу васпитања одвија прогресивна трансформација стања неког постојећег својства које се развија код индивидуе, у неко ново стање, у односу на оно које му претходи. Ново стање настаје као исход осмишљеног утицаја у процесу васпитања и стање тог својства индивидуе је напредније и сложеније у односу на претходно стање. Наглашено је да у процесу васпитања значајну улогу имају активности индивидуе, које представљају кључни чинилац њеног развоја. Активности индивидуе у процесу васпитања усмерене су на савладавање структурираних индивидуализованих препрека, које су у области интелектуалног васпитања по својој природи когнитивне препреке. Истакнуто је да је од значаја да систем препрека у процесу васпитања омогућава активирање знања, вештина и способности индивидуе које су у току или у зачетку интензивног развоја. У раду се истиче и становиште да је васпитање кључни чинилац развоја индивидуе, али да се развој индивидуе одвија и на основу деловања других чинилаца.

Антонијевић, Р. (2011). Активности у процесу образовања и постигнућа ученика; у К. Шпијуновић (прир.): *Међународни научни скуп "Настава и учење - стање и проблеми"* (277-290). Ужице: Учитељски факултет.

Реализација одређених садржаја у процесу образовања одвија се осмишљавањем система активности ученика и наставника, усмерених на унапређивање одређених когнитивних својстава ученика, својстава која се односе на развијене способности и вештине, као и на оне које су у зачетку свог интензивног развоја, на усвојена знања, појмове, вредности и ставове. У овом раду проблем истраживања је испитивање природе зависности између облика и садржаја

активности у настави математике и постигнућа ученика. Ово истраживање заснива се на реализованој међународној студији ученичких образовних постигнућа на завршетку основне школе TIMSS 2007 и узорак чине ученици 8. разреда из Србије, Словачке и Словеније. У раду су примењени поступци статистичке анализе карактеристични за TIMSS секундарну анализу. Резултати реализованог истраживања указују на постојање значајног нивоа повезаности облика, садржаја и нивоа заступљености одређених активности у настави математике, са нивоом и квалитетом постигнућа ученика 8. разреда основне школе. Установљено је да заступљеност одређених активности у настави математике омогућава остварење вишег нивоа постигнућа ученика, што се посебно односи на улогу и значај активности ученика у проблемској настави.

На основу анализе научноистраживачког рада може се закључити да је др Радован Антонијевић у потпуности остварио услове за избор у звање доцента утврђене Критеријумима за избор наставника на Универзитету у Београду. Од избора у звање доцента, односно у последњих пет година, остварио је укупно 27 бодова. У категорији P10+P20+P50+P61+P62 има 18,5 бодова (услов је 4,67), и у категорији P63–66+P70 има 8,5 бодова (услов је 2,33), што значи да је остварио знатно више бодова него што је утврђено као услов за избор у звање доцента. Проблемима које проучава приступа темељно, радови су му теоријски ваљано засновани и методолошки коректно вођени, уз коришћење обимне педагошке литературе на српском, енглеском и руском језику. Радови које објављује представљају значајан допринос развоју научне дисциплине којом се бави. Педагошки рад може се оценити високом оценом јер квалитетно изводи наставу, што потврђују и студентске евалуације. Континуирано прати рад студената и пружа им значајну помоћ у учењу и извршавању наставних обавеза; ментор је при изради већег броја дипломских и завршних радова студената, ментор је при изради мастер рада (један кандидат) и магистарске тезе (један кандидат), био је члан комисија за оцену и одбрану докторских дисертација (три кандидата). Управник је Института за педагогију и андрагогију Филозофског факултета, активни је члан одељењских комисија и факултетске комисије за информатику. Према томе, веома је ангажован у развоју наставе и развоју других делатности Одељења, Института и Факултета.

На основу напред изложеног Комисија констатује да др Радован Антонијевић испуњава све формалне и стварне услове за избор у звање за које конкурише, па предлаже Изборном већу Филозофског факултета Универзитета у Београду да га поново изабере у звање доцента за ужу научну област ОПШТА ПЕДАГОГИЈА СА МЕТОДОЛОГИЈОМ И ИСТОРИЈА ПЕДАГОГИЈЕ – тежиште истраживања Општа педагогија, са пуним радним временом, на одређено време од 5 година.

У Београду, 30. новембар 2011. године.

КОМИСИЈА

Проф. др Љубомир Коцић

Доц. др Биљана Бодршки-Спариосу

Проф. др Гордана Зиндовић-Вукадиновић
